

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Lisäankatu 27, E 10

N:o 12
Joulukuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

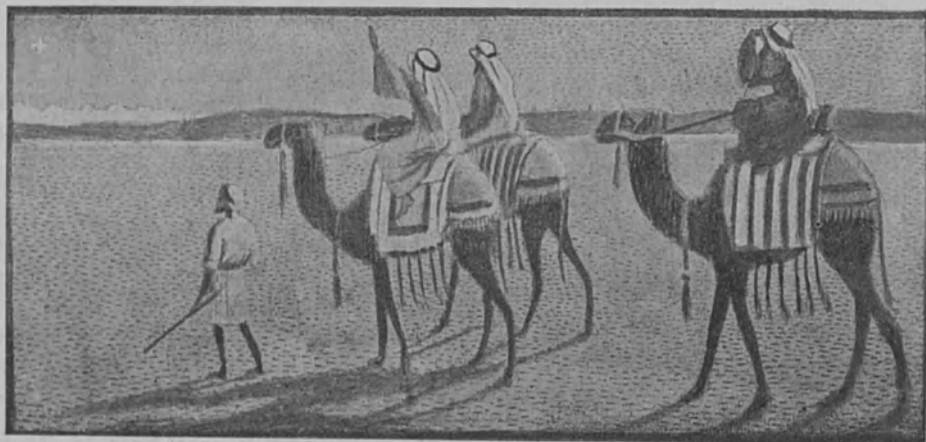
37. vuosikerta 1932

JOULUNA

Taas tulee joulu. Katso kuinka ihmiset valmistautuvat sitä vastaanottamaan! Lumisesta metsästä on jo haettu kuusi kodin portaille odottamaan sitä hetkeä, jolloin se kannetaan sisään. Kohta vievätkin lapset sen lämpöiseen

jouluiltana yösijaa, kun oli väsynyt pitkästä kävelemisestä leivän haussa.

Kodissa on niin kumman juhllalista. Jokaisen ajatukset liitelevät jouluiltana Jeesuslapsen seimelle. Pahan ja jumalattomankin sydämessä

Tietäjät etsivät Jeesuslasta

tupaan ja sitovat kynttilät ja kuusenkoristeet sen oksille. Koti puhdistetaan ja runsaat ruuat varataan juhlanviettoa varten. Kun sitten tuo odotettu, ihmeellinen ilta tulee, niin kokoontuu koko perhe hartaana kuusen ympärille sitä viettämään. Lauletaan jouluvirsiä, luetaan jou-luevankeliumi, nautitaan jouluruokia ja jaetaan joululahjoja suurille ja pienille, vieläpä tuntemattomalle oudolle vieraillekin oven suussa, joka illan hämärtyessä tuli taloon pyytämään

tuntuu jouluiltana näkymättömän maailman kosketus. Toisten sydämessä onkin joulun Herralla jo suuri sija. Toiset vasta vain ohimennen kiinnittävät ajatuksensa Häneen. Mutta jokaisen sydämen ovella Jeesus kolkuttaa pyytäen päästä sisään tuomaan rakkautta, rauhaa ja mielisuosiota rauhattoman ajan lapsille.

Kaunis ja hyvä on joulujuhla. Sen tuntee ja tietää yksinäinen kuuromykkäkin, joka elää omaa hiljaista elämäänsä joulukuusineen ja

joululahjoineen joko omassa rauhallisessa kodissaan tai vieraassa kodissa, jossa hän toisen työssä, palvelijana asustaa. Hänenkin sydämensä ovea kolkuttaa Jeesus. Hän tahtoi sieltä ajaa pois kaiken pahan ja ruman. Hän tahtoo ja voi yksinäiselle, ikävöivälle sielulle antaa onnen, ilon ja tyytyväisen mielen. Anna, kuuromykkä, anna Hänelle sija sydämessäsi. Silloin vasta on joulusi hyvä ja sisältörikas.

Mutta tässä maailmassa on kaikki katoavaa. Katoava on joulujuhlakin. Pian palavat joulu-kynttilät loppun. Kuusi kannetaan ulos, joululahjat särkyvät, kuluvat loppun. Hiljaiset joulun pyhät muuttuvat rauhattomiksi arkipäiviksi.

Tulee ikäviä huolen päiviä. Tulee sairaus, kuolemakin. Se vie rakkaan, läheisen omaisen ja ystävän pois. Isä ja äiti kuolevat. Perhe hajoaa, Sisarukset muuttavat kuka minnekin. Lapsuuden koti joutuu vieraille ihmisille.

Terveytemmekin kerran loppuu. Joudumme kantamaan pitkää, vaikeaa sairautta. Jäämme yksin. Ja pian on kuolema meidänkin edessämme. Täytyy erota tästä maailmasta ja seurata kuolemaa uuteen, tuntemattomaan elämään.

Näin katoaa meiltä kaikki näkyväinen.

Mutta emme silti ole toivottomia. On jotakin, joka pysyy aina ja ijankaikkisesti. »Jeesus on sama eilen, tänään ja ijankaikkisesti.» Ei lopu Hän, joka kerran lausui »Effata» sanan nuorelle kuuromykkäpojalle ja siten paransi hänet. Hän ei häviä, eikä Hän muutu. Eikä Hän hylkää meitä. Hän sanoo: »joka tulee minun luokseni, häntä en minä heitä pois.» Vaikka jäisimme aivan yksin, ilman vanhempia, sukulaisia tai ystäviä. Vaikka terveys ja työkyky menisi eikä meillä olisi mitään enää, niin elää Hän ja on aina luonamme. Emme kyllä Hänen johdustaan aina ymmärrä, mutta siihen voimme uskoa, ettei Hän meitä jätä eikä hylkää tässä elämässä. Ja kun tulee sitten kerran se suuri ja ihmeellinen päivä, jolloin kuolema tulee meitä noutamaan, niin on Hän siinä luonamme sanomassa »Effata!» »Aukene!» Korvamme aukenevat kuulemaan ijankaikkisuuden ääniä. Ja kieleemme voi yhtyä kaikkien pyhien henkien kanssa kiitosta ja ylistystä laulamaan »Effata» miehelle. Kaikki kipu, yksinäisyys, väärinymmärrys, synti ja kaipaus ovat lopussa. Eikä kukaan osaa meille kertoa sen ijäisen elämän

suuruutta ja kauneutta, mikä meitä siellä ympäröi.

»Yöhömmä aamu koittaa,
valollaan pimeyden voittaa,
tuo toivon tuskaiselle
vaivattun virvoittaa sulosäde auringon.

Oi riemun rikkautta taivaassa kerran mi on!
Kun yötä ei näykään ja Karitsa kirkkaudellaan
kurjimmankin kaunistaa
Kiitos kun onnen sen suonut sä olet meille
lohduksi maassa murheitten.»

Siunausrikasta joulua toivotamme Suomen
kaikille kuuromykkille, heidän ystävilleen ja opettajilleen.

TARINA PIENESTÄ LUMIHIUTA- LEESTA

Jouluna lusviikon sunnuntaiaamu valkeni kirkkaana ja kuulakkana. Aurinko nousi loistavana tuolta vaaran takaa ja heitti säteensä pappilan pihamaalle, jossa riippakoivut seisoivat majesteettillisina uheissa juhlapuvuissaan. Verhonaan niillä oli kaunis huurrepuku satoine kimallevine lumihiihtaleineen. Kaunis oli tämä sunnuntai aamu. Lumihiihtaleetkin olivat iloisia ja onnellisia. Kilvan he kiittivät ja ylistivät Luojansa, joka oli heidätkin luonut ja antanut armonsa auringon loistaa heidänkin ylitsensä. Näillä oli mielestään niin monenlaista syytä kiitokseen ja ylistykseen. Mutta tuolla vaaran laella seisojaksi yksinäinen kuusi, jonka oksalla värjötti harmaa väritön hiihtale. Se ei voinut yhtyä toisten hilpeään mielialaan tänä aamuna. Se ei nähnyt mitään ilon aihetta missään, katseli vaan apeana omaa itseään ja muisteli omia pettymyksiä ja surujaan. Pukunsakaan ei ollut niin värikäs ja kaunis kuin toisten. Hänellä ei mielestään ollut mitään syytä kiitokseen ja ylistykseen. Päivät kuluvat saman apean mielialan vallitessa edelleen.

Eräänä aamuna sattui jotakin, joka herätti pienen lumihiihtaleen tavallisista itsekkäistä mielteistään. Poikanen kirves olalla saapui kuusen juurelle. Hän katseli iloisena kuusta joka puolelta. Vihdoin hän teki eleen käsillään, otti kirveen ja rupesi hakkaamaan kuusta. Se oli pappilan »mykkä Matti», kuten häntä kutsuttiin. Kun kuusi oli kaatunut, asetti Matti sen kelkkaansa ja lähti iloisena pappilaa kohden kulkemaan. Lumihiihtale väräsi pelosta, sillä se ei voinut käsittää, mitä tulisi tapahtumaan. Matti pani kuusen jalkaan ja vei pappilan avaraan saliin.

Pikku Liisa ja Leena löivät riemusta kätensä yhteen, kun näkivät „mykkä Matin“ kauniin kuusen. Pian tulivat äiti ja tädit ja yhdessä ripustettiin kuusen oksille kynttilöitä sekä muita hyvää ja kaunista. Päivällisen syötyä, tuli vanha pappi ja sytytti kynttilät, äiti istui soitokoneen ääreen ja kaikki lauloivat yhdessä: „Enkeli taivaan lausui näin“. Senjälkeen luki vanha rovasti jouluevankeliumin. Lapsetkin ymmärsivät sen ja iloitsivat. Mykkä Mattikin oli koulussa oppinut ymmärtämään, mikä merkitys on sillä, että Jumalan oma poika syntyi tänne kylmään, pimeään maailmaan. Hänkin iloitsi kynttilöitten loisteesta ja ylisti Jumalaa omalla hiljaisella tavallaan. Pieni harmaa lumihietale oksallaan kuunteli ja katseli kaikkea mitä ympärillä tapahtui ja ihmetteli. Tällaista se ei ollut koskaan nähnyt. Rakkaus ja hyvä tahto ilmeni joka paikassa tänä iltana pappilan salissa. Kaikki kodin jäsenet olivat valmistelleet toisilleen yllätyksiä ja ilon aiheita. Ilo ja kiitollisuus vallitsi kaikkien sydämissä ja mielissä. Kun kynttilät vihdoin olivat sammutetut ja kaikki lepäsivät rauhallista unta, mennäkseen seuraavana aamuna valaistuun joulukirkkoon, istui yksinäinen lumihietale mietteissään. Nyt selvisi hänelle Jumalan rakkaus ja hänkin osasi sydämestään laulaa enkelien kera: „Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto“.

Elli Silvander.

PULA-AIKA JA KUUROMYKÄT

Pula-aika pelottavine seurauksineen, joita ovat työttömyys, puute, hätä, nälkä j.n.e. painaa raskaasti myöskin kuuromykkäin maailmaa. Sen saamme me kuuromykkäinopettajat, joiden puoleen he hädässään kääntyvät, kokea melkein päivittäin.

Mennyt on se aika, jolloin kuuromykistä kävi se maine, etteivät he rasita kuntain köyhäin hoitoa samassa suhteessa kuin kuulevat. Sellainen maine heillä on ollut ainakin täällä Kuopiossa, koskapa kaupungin köyhäinhoidon johtaja kysyi allekirjoittaneelta muutamia vuosia sitten, onko meillä jotkin erityiset kassat kuuromykkäin köyhäinhoitoa varten, kun he eivät rasita juuri ensikään kunnallista köyhäinhoitoa. Siihen saatoin tietysti vastata, ettei meillä ole mitään sellaisia köyhäin hoitokassoja. Tosin meillä on n.s. „Kuuromykkäin Auttajayhdistys“, mutta sillä on olennaisesti toinen tarkoitus, nim. toimittaa kuuromykkiä työ- ja palveluspaikkoihin ammattioppiin, hankkia heille tarpeellisia työkaluja ja -välineitä — sanalla sanoen: saattaa heidät kykeneviksi hankkimaan itse, omin voimin toimeentulonsa. Silloin mainittu köyhäin-

hoidon johtaja teki sen hyvää asiantuntemusta osoittavan huomautuksen, että hänestä tuntuu kuin kuuromykkäinkoulu olisi onnistunut kasvatuslaitos, koska sen oppilaihin juurtuu oikea käsitys ihmisen velvollisuudesta koettaa aina pysyä seisomassa „omilla jaloillaan“ onko tämä hyvä arvostelu kaikin puolin ansaittu, se jääköön muiden arvosteltavaksi. — Joka tapauksessa on asia yhä vieläkin niin, että joskin kuuromykkäinkin on täytynyt nykyisin turvautua köyhäinhoidon apuun, niin verrattomasti runsaammin sitä ovat tehneet kuulevain työttömät laumat, joten sama edullinen suhde on ehkä vieläkin siinä asiassa vallitsevana.

Mutta aika on nyt joka tapauksessa toinen kuin ennen; meidän täytyy nykyään usein välittää hädässä olevia kuuromykkiä saamaan avustusta köyhäinhoidolta, vaikka yhä koetamme pitää päämääränämme työpaikkojen hankkimista heille — sillä onhan se joka tapauksessa parhain ja kaikille osapuolille mieleisin ratkaisu.

Esitän tässä muutamia tapauksia näytteeksi siitä, minkälaisen vaikeuksien kanssa saamme nykyään kamppailla.

Niinpä saapuu luoksemme kuuromykkä suutari, ilmoittaen että talonomistaja aikoo viedä maksamattomista vuokrista — mikä on taasen seuraus työttömyydestä, ja Auttajayhdistys on jo kerran maksanut hänen vuokratähtinsä — hänen suutarinkoneensa. Asian järjestely ei ole suinkaan mikään ilon asia, sillä onhan talonomistajalla myöskin kipeä tarvis saada vuokrat talostaan. Mutta perin surkeaa on myöskin, jos suutarilta viedään hänen tärkein työvälineensä, jonka hän on saanut hankituksi juuri Auttajayhdistyksen avulla. Viimeksi mainittu seikka, kun osa koneen hinnasta on vielä velkana Auttajayhdistykselle, antaakin meille mahdollisuuden estää sen menetyksen.

Sitten tulee eräs tyttö valittamaan, ettei ole saanut palkkaa palveluspaikastaan 8 kuukaudelta. Asiahon on taasep kovin arkaluontoinen: onhan selvää, että tuollaiseen seikkaan on syynä isäntäväen oma pulatilanne — eihän kenenkään hyvää tahtoa voi sellaisessa asiassa epäillä. Mitä tehdä? — Kehoitimme tyttöä menemään tähän ent. palveluspaikkaansa ja meidän kehottaneen häntä pyytämään ansaitun palkkansa. Siitä olikin apua, mutta koe piti uusia, ennenkuin asia täydellisesti selvisi.

Sitten oli erään nuoren kuuromykkä miehen kohtalo. Hänet laskettiin viime keväänä koulusta ja tiesimme hänet mitä rehellisimmäksi pojaksi ja mallikelpoisen ahkeraksi. Saimme hänelle työpaikan eräässä maanviljelystalossa. Sitten saimme kuitenkin eräitä ikäviä tietoja hänen olostaan — eivät näytä kaikki isännät osaavan oikealla tavalla suhtautua pula-aikaan; heillä näkyy olevan taipumusta käyttää työ-

Kuusa

sään olevia pelkkiä työjuhtina. Tiesimme pojan koettavan tehdä kaiken parhaansa ja ponnistavan kaikki voimansa. Mutta sellainen ahkeruus vaatii toisellaista suhtautumista isännän puolelta. Meidän täytyi siis koettaa pelastaan poika ajoissa, ennenkuin hänen luonteensa saa vahinkoa sorrosta. Onnistuimmekin — ihme kylläkin — saamaan hänelle toisen paikan maalla varakkaassa perheessä, joilla on itsellään kuuromykkä poika, ja jotka siis jo senkin vuoksi kohtelevat häntä inhimillisesti. Hän onkin nyt kovin tyytyväinen sekä työhönsä että oloonsa muutenkin.

Lukemattomia on sitten pienempien köyhäinavustusten välittämistapauksia apua tarvitseville ja työpaikkain hankkimisia työttömille — sekä varatöihin että yksityisille työnantajille.

Vielä on syytä hiukan tarkemmin selostaa erästä tapausta. On muuan kuuromykkä mies, joka on saanut hankituksi itselleen mökin ja muutaman hehtaarin peltoa eräässä Kainuun nälkamaan syrjäpitäjässä. Otamme muutamia lauseita hänen järkyttävästä kirjeestään, joka puhuu omasta puolestaan eikä tarvitse selityksiä.

„Minä olen“, — niin hän kirjoittaa — „sairastanut kaksi vuotta nivelreumatismia enkä voi tehdä työtä. Tahtoisin mielelläni tehdä työtä perheeni hyväksi, mutta jalkani ovat aivan turvoksissa. Kunnalta sain lääkkeitä, mutta en parantunut niistä. Vaatteeni ovat repaleina. Kauhea maailma! Nyt minun pitäisi kylvää kevätiljää ja perunoita, mutta ei ole siementä. Eikö Auttajajhdistys voisi antaa minulle siementä?“

Tämä kirje aiheutti kirjeenvaihtoa asianomaisen kunnan köyhäinlaitokunnan kanssa, joka ilmoitti avustaneensa mainitun kuuromykan perhettä 2,000 mk:lla, josta suuri osa oli mennyt lääkkeisiin — joista taasen ei ollut toivottua hyötyä, kuten hän itse mainitsi kirjeessään.

Köyhäinlaitokunta pyysi Auttajajhdistystä ottamaan osaa siemenen hankintaan hänelle, koska kunnan „köyhäinhoito on niin raskaasti rasitettu“, mikä toivomus täytettiin. Sillä onhan tiettyä, että tuon nälkäseudun kunnat ovat nääntymäisillään kunnallisen verotaakan alla.

Eivät nämä kuvaukset ole mitään mieltä ilahuttavia. Ne ovat pieniä näytteitä siitä, mikä nykyyhetkellä on tärkein tehtävämme kuuromykkäin hyväksi. Kaikki voimat täytyy nyt kohdistaa siihen, että kuuromykkätkin saataisiin kulkemaan tämän kovan ajan ohi. Suoranaistakin raha- ja muuta avustusta täytyy antaa — on tilanteita, jolloin muu ei auta. Mutta

ensi sijassa on koetettava yhä hankkia tarvitseville työpaikkoja, s. o. saattaa kuuromykkät yhä tulemaan omin voimin toimeen. Sillä suoranaisten rahalla avustaminen vaikuttaa — jos se ei ole hyvin suureen hätään annettua — useimmissa tapauksissa avustettavan luonteen vahingollisesti. Ja toiselta puolen, jos Auttajajhdistyksen eri piiritoimikunnat rupesivat käyttämään suuremmissa määrin vähäiä rahastojaan, suoranaisiin raha-avustuksiin, niin ne hupenisivat nopeasti olemattomiin — korvaamattomaksi vahingoksi tulevaisuudessa, eivätkä missään tapauksessa riittäisi pitkälle.

Auttajajhdistyksen rahastot on perustettu ja kerätty kirjoituksemme alussa mainittuja tarkoituksia varten, eikä ole viisasta hävittää niitä tarkoitukseen. Johon ne eivät kuitenkaan riitä.

U. K—a.

(Kuurom.- ja Sokeankoulu)

ENSI LUMI KUUSASSA

Jyväskylän seutu kuten yleensä Keski-Suomen pitäjät ovat kuuluisia luonnonkauneudesta. Suuret vesistöt tekevät maisemat siellä erittäin viehättäviksi ja houkuttelevat kesäisin matkailijoita kaukaisiltakin seuduilta ihailemaan sen kuohuvia koskia, valtavia virtoja ja komeita kukkuloita. Erityisen kaunis ja hyvin viljelty seutu on Laukaan pitäjä, noin 30 kilometriä Jyväskylästä pohjoiseen päin. Laukaan pitäjän läpi virtaa suuret Saarijärven, Viitasaaren ja Rautalammin vesistöt muodostaen useita pauhaavia koskia sekä tynesti eteenpäin vyöryviä virtoja, jotka vievät vedet etelään merta kohti.

Suurin Laukaan monista koskista on *Kuusankoski*, jonka yli kaksi komeaa siltaa on rakennettu, nim. rautatiesilta Jyväskylä—Suolahden

radalla ja puinen maantiesilta Jyväskylästä Kuopioon vievältä maantiellä. Kosken rannalle on rakennettu jo kauan sitten mylly sekä joku vuosi sitten sähkölaitos, joka antaa voimaa maanviljelijöille talouteensa sekä valoa koko seutukunnalle. Kuvamme esittävät kauniin Kuusankosken talven ensilumen peittämänä.

Kuusa

KUUROMYKKÄIN JOULU

Eräänä päivänä tuli Kuuromykkäin joululehden toimittajan luo pitkä, väkevä iloisen ja terveen näköinen nuorimies.

„Hyvää päivää“, sanoi hän syvällä bassoaänellä.

„Päivää, päivää“. Vanha tuttavahan siinä on. „Mitäs kuuluu? Käykää istumaan.“

„Tulinpahan vaan niitä joululehtiä hakemaan. Meidän puolella ihmiset ovat tottuneet joka vuosi ostamaan sen minulta, niin täytyi nytkin tulla hakemaan. että saavat joululukemista.“

„Sepä hauskaa, ettei siellä anneta pula-ajankaan estää joululehden ostamista. Kuinkas paljon lehtiä Kaapo ottaa?“

„Ajattelin ottaa 350 kpl., vähän enemmän kuin viime vuonna. Viime joulukuksi loppuivatkin lehdet kesken kun ei tullut otettua tarpeeksi paljon. Vaan en minä niitä nyt mukaan ota kannettavaksi, pyydän toimittajia lähettämään ne autossa meidän kyläämme sitten kun valmistuvat“. Vähän aikaa vielä puheltiin ja sitten Kaapo läksi niin, että lattia täräsi hänen astuessaan ovea kohti.

Kaapo matkusti kotiin. Vihdoin joululehdet valmistuivat ja Kaapolle lähetettiin niitä 350 kpl. sekä vielä lisäksi lahjakappaleet. Oli kirkas ja hiukan kylmä sunnuntaiamu vähän ennen joulua. Kaapo ottaa sukset eteisen nurkasta, viskautuu niille, heittää suuren joululehtipaketin selkäänsä ja lähtee hiihtämään. Punaiset olivat hänen poskensa, terveyttä ja voimaa uhkui koko hänen olentonsa. Pää pystyssä, suu hyväntahtoisessa naurussa, iloinen reippaus silmissä hiihti hän naapuriiin. Astui tupaan, jossa väki istuu rauhallisena sunnuntaita viettämässä. Kaapo avaa pussinsa, vetää esiin muutamia Kuuromykkäin joululehtiä ja antaa jokaisen tuvassa olijan katseltavaksi lehden. Kaapo teki tehtävänsä niin hauskaasti, iloisesti, reippaasti ja ujostelematta, että kaikki tulivat iloisiksi. Ja kun Kaapo sitten voimakkailla kä-

sillään viittaili läsnäoleville lehden sisältöä ja tarkoitusta ja pani sormensa hintailmoituksen — 5 mk. — päälle, niin olivat kaikki ymmärtäneet, mitä Kaapo tarkoitti. Muistivathan he vielä edellisiltä vuosiltakin Kaapon näin joulun edellä käyneen joululehteä kauppaamassa. Ja niin meni isäntä kamariinsa, otti sieltä rahakukkaronsa ja osti 3 joululehteä, itselle omaan perheeseen yhden ja sukulaisille joululahjaksi kaksi. Tuvassa olijat toisetkin innostuivat ostamaan joululehteä. Kaapo kiitti kohteliaasti kaikkia ostajia, hyppäsi taas suksilleen ja läksi toisiin taloihin. Voimakkain vedoin hiihti hän eteenpäin lumihankea pitkin. Talosta taloon hän kulki. Siinä oli iso kylä: pappila, kauppias, puuseppä, kunnan lääkäri, eläinlääkäri, kansakoulun opettaja, diakonissa kaikki asuivat he lähekkäin. Kaapo oli kaikille heille tuttu. Eikä kukaan voinut olla ostamatta joululehteä, kun reipas, avokatseinen, hiihtämisestä punaiset posket saanut kuuro lehtipaketinsa avasi. Kaapo myi kymmenien markkojen edestä muutamassa tunnissa, sitten palasi hän kotiin, söi ja lähti uudelle kierrokselle yhtä hyvällä menestyksellä. Ei hän ujostellut, eikä peljännyt. Sellaiselta asiamieheltä ei kukaan osta, joka pelkää ostajia. Kaapo oli rohkea ja iloinen. Sellaisesta ostajat pitivät. Ja Kaapo sai vielä monet kuumat kahvit ja pullat hyviltä naapureilta, niin ettei hän lopulta enää voinut juoda tippaakaan kahvia.

Ei kulunut montakaan päivää ennenkuin Kaapon lehtipussi oli tyhjä. Hän laski rahansa, pani ne kirjekuoreen ja lähetti kaikki rahat toimitukselle ja ajatteli, että kyllä toimitus palkkion lähettää ja jäi rauhassa odottamaan. Hän oli tyytyväinen kauppaansa ja iloitsi siitä, että oli jotain voinut tehdä kuurojen yhteisen asian hyväksi.

Seuraa, hyvä lukija, Kaapon esimerkkiä!

AARNIN KÄÄNTYMYS

Eräässä kylässä, metsän laidassa maaseudun yksinäisyydessä, oli valkoiseksi maalattu talo. Sitä ympäröi kaunis hyvin hoidettu puutarha. Se oli hyvä ja onnellinen koti, sivu kulkijakin tunsu miten sieltä huokui vastaan lämmin kodikkuus ja ystävällisyys. Siellä asui eräs mies vaimonsa, ja kolmen lapsensa kanssa. He olivat vakavia ja hyväsydämisii ihmisiä, ja niin oli heidän toivonsa kasvattaa lapsistaankin hyviä kunnon kansalaisia. Niin kävikin tyttöjen suhteen, mutta poika. Aarni niminen, siinä he olivat pettyneet. Hän rakasti huonoa seuraa, niitä jotka juopottelivat ja mellastivat, ja tuotti siten sanomattomasti surua vanhemmilleen. Heidän täytyi nuhdella häntä ankarasti, mutta kuitenkin senkin takana piili hyväntahtoisuus, mutta Aarni parka ei ymmärtänyt, vaan se tuntui hänestä sietämättömältä. Siksi hänelle kävi koti perin ahtaaksi, ja rupesi kaikessa hiljaisuudessa ajattelemaan maailmalle lähtöä. Siitä tulikin tosi ja hän ajatteli, ettei tarvitse enää kuulla kenenkään nuhteita. Tultuaan eräseen kaupunkiin, nousi hänelle „tie pystyyn“, sillä nyt piti omin neuvoin tulla toimeen. Hän alkoi etsiä työtä, joka oli kovin vaikeaa, mutta vihdoinkin sai paikan ja ryhtyi heti toimeensa. Silloin seurasi häntä tuo entinen pahe, ja koska ei hänellä ollut voimaa voittaa kiussausta, oli siitä seurauksena toimensa menettäminen, ja uutta hän enää saanut. Nyt hänelle alkoi oikea kulkurielämä, kulki ovelta ovelle ja sai paljon kovia sanoja sekä tyylyttä ja ylenkatsetta osakseen. Silloin hän muisti kotia ja vanhempien hyvää tarkoittavat nuhteet soivat kuin kaunein soitto hänen korvissaan. Mutta kotia hän ei tahtonut palata, vaan ajatteli, olisin raukka, jos niin tekisin. Niin hän jatkoi edelleen tuota surullista elämää, kunnes tuli joulunalus viikko. Silloin muisti Aarni jälleen kotia ja siellä vietettyjä jouluiltoja, nyt vasta hän oppi ymmärtämään joulun merkitystä. Tunsu sydämessään millaista on oikea jouluilo, jota hän ei ollut ennen tuntenut. Aarni oppi juuri sillä hetkellä tuntemaan Jeesuksen, jonka syntymän muistojuhlaa jouluna vietämme. Taaskin hän ajatteli kotiinpaluumahdollisuutta, peläten etteivät he ota vastaan, hänhän oli vaan repaleinen raukka, jolla ei ollut edes millä ilahuttaa siskojaan. Mutta silloin hän kuuli kuiskauksen, joka sanoi: „Palaja kotiin nöyränä tuhlaajapojan tavoin, ja vie heille lahjaksi kääntymyksesä, niin se on paljon kalliimpi heille kuin joku katoava turha esine“. Siitä hän sai uutta rohkeutta ja voimaa, niin hän teki lujan päätöksen palata kotiin jouluksi.

Oli joulun aattoilta, valot olivat jo syttyneet, kun hän kenenkään huomaamatta hiipi kotinsa akkunan alle, katsellen uteliaana sisälle. Aarni

näki vanhempiensa ja sisarustensa istuvan katetun pöydän ympärillä. Kuusen kynttilät oli jo myöskin sytytetyt, mutta silti he istuivat hiukan surullisena, katseet harhailen sinne tänne kuin etsien jotakin. Aarni ymmärsi, että se oli hän, joka oli syynä heidän suruunsa. Silloin riensi hän kiireesti sisään katuvana ja anteeksi pyytäen, sekä kertoi miten hän oli löytänyt Jeesuksen, palaten jälleen kotiin. Riemu oli rajaton hänen kodissaan, sillä heillä oli kaksi kallista lahjaa. Suurin Vapahtajan syntymä ja vielä Aarnin kääntyminen. Se joului ei milloinkaan unohtunut heidän mielestään, ja se toi aina iloa ja päivänpaistetta heidän elämälleen sekä suurta siunausta ja rauhaa.

Aino Leppäkoski.

PUHE

jonka opettaja Kosti Lehtinen piti Turun kuuromyökkäinkoululla järjestetyssä raittiusjuhlassa 5. XI. 32.

Hyvät oppilaat!

Meillä on nyt raittiusviikko. Näinä päivinä on kautta maan vietetty raittiuspäiviä. Ihmisille on puhuttu raittiudesta ja väkijuomien turmiollisista vaikutuksista. Myöskin kouluissa on oppilaille opetettu raittiusasiasta. Mekin olemme kovin odottaneet tätä raittiustilaisuutta. Suurella ilolla me tahdommekin nyt tämän hetken kautta tervehtiä, muistaa ja kunnioittaa tätä raittiusviikkoa sekä raittiusasiaa. Sitävarten me olemme nyt tänne juhlasaliin näin keskipäivällä kokoontuneet.

Meidän maassamme on jo monena syksynä vietetty raittiusviikkoa. Näitä raittiusviikkoja ei ole nytkään lakattu viettämästä, vaikka meillä ei ole nyt enää kieltolakiakaan olemassa. Tämä viikko on nyt merkkitapaus. Me vietämme nyt raittiusviikkoa ensimmäisen kerran senjälkeen, kun kieltolaki kumottiin I. poistettiin Suomesta. Me muistamme vielä, että kieltolaki lakkasi olemasta voimassa viime huhtikuun 5 p:nä. Kieltolaki tuli Suomeen 1 p:nä kesäkuuta v. 1919. Se oli maassamme siis jo lähes 13 vuotta. Kieltolaki kielsi tuomasta väkijuomia maahamme ja myymästä niitä ihmisille. Kieltolain tarkoitus oli, että Suomen kansa olisi tullut raittiiksi. Mutta monet kansalaiset eivät totelleet kieltolakia. Ihmiset eivät kunnioittaneet sitä, vaan vieläpä oppivat ja tottuivat muitakin lakeja halveksimaan. Ilmestyi paljon rahanhimoisia salakuljettajia, jotka toivat maahamme salaa väkijuomia ja myivät niitä täällä ihmisille. Paljon rahaa virtasi ulkomaille ja salakuljettajat rikastuivat helposti. Suomen valtio samalla köyhtyi kovasti, sillä valtiolla oli paljon menoja kieltolain tähden. Oli hyvin vaikea valvoa salakulje-

tusta. Mutta väkijuomien ja niiden mukana rikollisuuden lisääntymistä ei kuitenkaan saatu pysähtymään. Sentähden ruvettiin ajattelemaan, että kieltolaki täytyy kumota. Monet, varsinkin raittiusihmiset, edelleen kannattivat kieltolakia, sillä he ajattelivat ja luulivat, että jos kieltolaki kumotaan, niin silloin väkijuomien käyttö tulisi vielä suuremmaksi ja ihmisten elämä huonommaksi. Mutta toiset tahtoivat, että valtion pitää itse ruveta ansaitsemaan rahaa väkijuomista, jotta salakuljettajat eivät enää rikastuisi eikä kaikki raha menisi ulkomaille. Näin syntyi kansanäänestys, joka pidettiin viime vuoden lopulla. Tässä äänestyksessä voitti se puolue, joka tahtoi, että kieltolaki kumotaan. Tämä äänestys osoitti, että Suomen kansa ei tahtonut eikä kannattanut kieltolakia. Tämä oli raittiusihmisten mielestä ikävä asia, kun kieltolaki täytyi kumota. Monet ihmiset kuitenkin huomasivat ja ymmärsivät, että kieltolaista oli enemmän vahinkoa kuin hyötyä, sillä kieltolain avulla ei voitu tehdä Suomen kansaa raittiiksi. Sitä oli vaikea toteuttaa meidän maassamme. Sentähden kieltolaki siis kumottiin eli poistettiin Suomesta. Viime huhtikuun 5 p:nä kaikissa kaupungeissa vielä useilla paikoilla maaseudullakin avattiin alkoholiliikkeitä l. väkijuomakauppoja, joista ihmiset saavat nyt vapaasti ostaa erilaisia väkijuomia itselleen.

Onko nyt sitten ollut paljon hyötyä siitä, kun kieltolaki kumottiin? Sitä on vielä vähän vaikea sanoa. Kieltolain kumoamisen jälkeen l. viime aikoina on salakuljetus ja salakauppa paljon vähentynyt, mutta se ei ole kokonaan loppunut, vaan sitä jatkuu vielä. Sanomalehdet kertovat, että yhä uusia pirtulaivoja on nyt jälleen pimeän turvissa vieraista maista tulossa meidän maamme rannikoille. Sanomalehdet kertovat myöskin, että monet rikokset ovat viime aikoina vähentyneet, mutta eräät törkeät rikokset, kuten esim. murhat, ovat kuitenkin lisääntyneet. Kaupungin kaduilla ja maaseudullakin näkee nyt ehkä enemmän juoppoja kuin ennen kieltolain aikana. Sanomalehdistä saa joka viikko lukea, että tässäkin kaupungissa — varsinkin sunnuntaisin — on pidätetty useita kymmeniä juoppoja — joukossa aina muutamia naisiakin — ja viety putkaan. On huomattava, että on vielä paljon enemmän juoppoja, jotka eivät joudu poliisin huostaan, sillä poliisi ei nykyään ota kiinni kaikkia juoppoja — n. k. »hiljaisia» juoppoja. Hiljaisilla juupoilla tarkoitetaan niitä, jotka kaduilla kulkiessaan eivät melua eivätkä häiritse muita ihmisiä käyttöksellään. Näiden hiljaisten juoppojen luku on hyvin suuri, sillä useimmat eivät mene juovuksissa ollessaan kadulle hoipertelemaan. Minä luulen, että monet ihmiset, jotka ennen kieltolain aikana olivat raittiita, ovat nyt viime aikoina ruvenneet nauttimaan väkijuomia, kun niitä on

niin helposti joka paikassa saatavissa. On kovin surullista, kun monet nuoret miehet — vieläpä naisetkin — nykyään iltaisin istuvat kahviloissa ja ravintoloissa nauttimassa väkijuomia, joita niissä ihmisille tarjotaan.

Raittiusystöä on siis yhä edelleen ahkerasti tehtävä. Raittiusasiaa on edistettävä nyt vielä innokkammin kuin ennen kieltolain aikana, sillä väkijuomien kautta suuri vaara uhkaa nyt koko maatamme. Sentähden nämä raittiusviikotkin ovat nyt vielä tärkeämpiä ja tarpeellisempia kuin ennen. Raittiusaistelua, taistelua väkijuomahimon levenemistä vastaan on käytävä ja jatkettava entistä voimakkaammin. On erittäin tärkeätä, että varsinkin juuri lapsille ja nuorisolle opetetaan ja puhutaan raittiudesta ja varoitetaan juoppoudesta, koska heistä kasvaa maalemme uusi sukupolvi. On melkein turha puhua raittiudesta vanhoille juupoille, sillä heitä on hyvin vaikea enää saada väkijuomista luopumaan. Heille on vähitellen syntynyt ja kasvanut juomahimo. He ovat jo himonsa orjia. Mutta sitä tarpeellisempi on, että lapset ja nuorisopöydät tietämään, että juoppous on suuri pahe. Nuorten on opittava hyviä asioita ja tapoja ennenkuin huonot tavat pääsevät kasvamaan. On olemassa monenlaisia hyviä tapoja, mutta on myöskin olemassa monenlaisia pahoja tapoja. Näitä hyviä tapoja kutsutaan hyveiksi ja huonoja tapoja sanotaan paheiksi. Raittius on yksi tällainen hyvä tapa l. hyve, ja sen vastakohtana on juoppous, joka on pahe. Tämä raittiushyve ja tämä juoppouspahe ovat niinkuin kaksi vanha ukkoa, jotka lakkaamatta tappelevat l. taistelevat keskenänsä. Kumpikin niistä koettaa päästä voitolle. Tämä juoppouspahe ei kylläkään ole tavallinen vielä lapsissa, mutta sitä vastaan on jo nuorena ryhdyttävä taistelemaan, jotta vanhempana ei joutuisi tuon hirvittävän himon orjaksi.

Kuinka paljon vahinkoa, surua, murhetta ja onnettomuutta väkijuomat tuottavatkaan ihmisille ja koko maallemme. Paljon kurjuutta ja köyhyyttä tuo alkoholi mukanaan niille ihmisille, jotka sitä nauttivat. Enemmän alkoholi tuottaa vahinkoa ihmisten ruumiille ja terveydelle. Juopunut ei voi hallita askeleitansa, vaan ne käyvät horjuviksi ja epävarmoiksi. Juomarin lihakset tulevat veltoiksi; siksi hän näyttääkin niin kömpelöltä. Usein juopuneen matka päättyy katu- tai maantienojaan. Siten on moni juomari vilustunut ja loukannut itsensä. Vieläpä moni on paleltunut kuoliaaksikin talvipakkasessa. Juopunut käyttäytyy usein sopimattomasti. Hyvään käytökseen vaaditaan arvostelu eli ajatuskykyä. Juopunut ei ymmärrä eikä tiedä mitään käytöksestään. Hän ei osaa arvostella puhettaan. Hän ajattelee ja puhuu sopimattomia, rumia asioita. Juomarin muisti tulee huonoksi. Hän ei voi oppia mitään ulkoa.

Lehtemme viime (marraskuun) numerossa oli kirjoitus Ahvenanmaasta. Kirjoitukseen liittyi eräitä kuvia, jotka osoittivat kuinka kaunis ja kukoistava se

1. Vanha postitalo meren rannalla Eckerön pitäjässä

2. Orrnaldsklint Ahvenanmaan korkein vuori Saltvikin pitäjässä

Ja lopulta hän voi tulla vallan hulluksi l. mielisairaaksi. Raamattu sanookin hyvin sopivasti: »Viini on pilkkaaja, väkijuoma pauhaaja, ei kukaan, joka siitä hoipertelee ole viisas.» Myöskin omaisiansa kohtaan juoppo käyttäytyy usein hyvin sopimattomasti. Hän muuttuu tylyksi ja kovaksi. Juoppo mies lyö usein puolisoansa ja voi ajaa hänet ulos talvipakkaeseen. Isä, joka rakastaa lapsiaan, voi juopuneena ollessaan olla heille julma ja raaka. Hän voi viedä heiltä vaatteet ja viimeisen leivänkin saadakseen ostaa itselleen väkijuomia. Onneton on juomari ja tuottaa onnettomuutta omaisilleen vieläpä koko isänmaalleen. Paha hänen on olla välillä raittiinakin ollessaan, kun hän näkee omaistensa surun ja oman kurjuutensa. Hänen sielunsa ja ruumiinsa on sairas ja lisäksi tulee köyhyys, sillä juomarin rahat menevät väkijuomiin. Tavallisesti kulkee, juomarin tie poliisiin saattamana ensin poliisikamarille, jossa hänet sitten suljetaan poliisiputkaan, ja usein juomari saa raskain, painavin askelin mennä sovittamaan rikoksiansa vankilan vahvojen rautaporttien ja kivimuurien sisäpuolelle. Siellä teräsristikkojen takana hänellä on sitten paljon aikaa ajatella ja miettiä pahoja tekojansa. Siellä ristikkojen takana hän saa kauan katua rikoksiansa, joita hän alkoholin vaikutuksesta juovuksissa ollessaan on suorittanut. Pahimmassa tapauksessa juomari voi joutua ennenaikaiseen hautaan. Juopot nimittäin kuolevat useasti sydänhalvaukseen tahi alkoholimyrkytykseen, tuottaen siten paljon surua ja murhetta omaisilleen, paljon vahinkoa ja häpeää koko isänmaalleen. Onneton on siis juomarin elämä ja vielä onnettomampi on hänen kuolemansa. Ylhäältä taivaasta ei ole tullut eikä tule milloinkaan siunausta hänen elämällensä.

Jo vähäisestäkin määrästä alkoholia, jopa yhdestä ainoasta kerrastakin, voi aiheutua hyvin ikävä ja surullinen onnettomuus. Muistan erään sellaisen tapauksen, joka tapahtui maalla kotipitäjässäni neljä vuotta sitten. Kerron sen nyt teille. Kotipitäjässäni maalla asui eräs noin 70 vuoden ikäinen mies. Hän oli aina hyvin terve, reipas ja iloinen, vaikka hän olikin jo vanha ja harmaapartainen. Hän oli hyvin taitava ja viisas mies.

(Jatk. ensi n:ssä)

ITSENÄISYYSJUHLAA

vietettiin Helsingin K.m.Y:ssä 6. 12. 32. Suomen lipuin ja sinivalkoisin värein koristettu sali täyttyi määräaikaan juhlapukuisista kuuroista.

Tervehdysanat lausui hra R. Pitkänen. Juhlapuheen piti rovasti Nyberg, aiheena Topeliuksen kaunis satu, „Koivu ja tähti“, vertauskuva isänmaanrakkaudesta.

Isänmaan virren viittomalla esitti hra M. Mikkolainen.

Väliajan jälkeen esitelmöi hra Pitkänen Suomen heimon tuhatvuotisista vaiheista päättyen lopuksi Suur-Suomi-ajatukseen.

Hra B. Mouton esitti viittomalla vaikuttavat runot: Suomen kohtalo ja Hakkapeliitta.

Lopettajaispuheen piti hra J. Sundberg Suomen itsenäisyyden 15 vuotiskaudesta myöskin kuurojen kannalta katsottuna. Lopuksi laulettiin yhteisesti Maamme.

Juhla oli erittäin onnistunut ja mieleenpainuva tilaisuus, arvokkaine ohjelmineen, ollen nyt ensimmäinen laatuaan kuurojen piirissä. Juhlan järjestäjälle ja alkuunpanijalle hra R. Pitkäselle, lausuvatkun läsnäolijat tyytyväisyytensä ja kiitoksensa.

palanen Suomea, isänmaatamme on. Silloin ei kuitenkaan lehteen mahtunut kaikki käytettävämme olevat kuvat, vaan jäi osa tähän numeroon.

3. Kalliomuodostumia Getan pitäjän vuoristossa

4. Vanha linna, Kastelholm Sundin pitäjässä

ELLI SILVANDER 50 v.

Lokakuun 19 p. oli Jyväskylän kuurojenkoulun käsityöopettajattaren neiti *Elli Silvanderin* juhlapäivä. Hän täytti silloin 50 vuotta. Kuurot ovat hänelle aikoinaan antaneet nimen »punaposki» ja varmaan he »punaposkeaan» kiitollisuudella ja rakkaudella muistelevat kun huomaavat ent. opettajansa kunnialla täyttäneen 50 vuotta. Heillä onkin syytä muistella häntä, sillä Elli-neiti on erittäin hyvä ihminen, joka koettaa pysyttää rakkauden ja rauhan hyviä henkiä asumassa olennossaan ja kaikkien niitenkin sielussa, joitten kanssa hän tulee tekemisiin.

»Punaposki» on pappilan lapsi. Hänen isänsä oli kirkkoherrana viimeksi monet vuodet Nastolan ihanassa pappilassa. Hänen kotinsa, joka vasta toista vuotta sitten isän kuoltua hajosi, oli sivistynyt, harvinaisen onnellinen ja sopusointuinen. Pyhät siteet yhdistivät perheen jäsenet toisiinsa. Elli-neiti ja hänen toiset siskonsa ovat tarkoin lukeneet ja muistaneet neljännen käskyn: „*kunnioita isääsi ja äitiäsi.*“ Saivathan monet kuurot, joita Nastolan pappilassa aina pidettiin tervetulleina vieraina, saivathan he ihmekseen nähdä kuinka liikuttavan kaunis ja hellä oli Elli-neidin ja hänen siskojensa suhde vanhaan äitiin ja isään sekä vanhaan tätiin, joka vuosikymmeniä oli asunut Silvanderien perheessä. Elli-neidin lapsuuden kodissa vallitsi rakkaus, onni ja loppumaton vieraanvaraisuus. Hyvän ja hurskaan kodin siunaus mukanaan läksi Elli-neiti lapsena Jyväskylän tyttökouluun Uraisilta, jossa perhe silloin asui. Koulukaupungissaan oppi hän tuntemaan m.m. rovasti Ernst Luoman ja hänen rouvansa

Helena Luoman. Siellä oppi hän tuntemaan myös kuurojen suuren maailman. Ja kun hänen oli valittava itselleen elämäntehtävä, niin löysi hän sen juuri kuurojen piiristä. Rouva Helena Luoman y.m. johdolla kehittyi hänestä kuurojenkoulun tyttöjen käsityöopettajatar. Hänen tehtäväkseen tuli opettaa kuuroja tyttö-raukkoja käyttensä työllä elättämään itsensä. Se oli tärkeä toimi! Elli-neidin vanha täti oli nuoruudessaan ollut sokeain opettajana. Pappilan tyttäret Elli ja sisarensa Aino Silvester tulivat kuuromykkäinopettajiksi. Tässä toimessa on Elli pysynyt tähän asti, mutta Aino-sisko meni naimisiin, opetettuaan monet vuodet kuuromykkiä hänkin. Kuuromykille oli suuri onni kun saivat Nastolan pappilan tyttärinä kärsivälliset, taitavat ja hyväsydämiset opettajat.

Käväsihän Elli-neiti sitten ulkomaillakin lisää tietoa saamassa. Mutta hänen ystävänsä rovasti ja rouva Luoman opetus ja esimerkki on suuren herätyksen, monta unohtumatonta neuvoa ja tärkeää ohjetta hänellekin antaneet kuurojen kasvatustasiassa yleensä. Uskollisessa koulutyössä ovat vuodet menneet. Sadat kuurot naiset pitkin Suomenmaata näpertelevät sormiltaan ja käsillään töitä joita Elli-neiti heille opetti sekä omalla tavallaan kiittävät häntä siitä. Ja jos he nyt tietäisivät, että on 50 vuotisjuhla vietettävänä, niin kyllä he kovasti viittaisivat »Onnea» hyvälle, ystävälliselle Elli-neidille, joka on heitä opettanut työtä tekemään ja oikein elämään.

Entä Jyväskylässä asuvat vanhemmat, koulunkäyneet kuurot, Jyväskylän 25 vuotiaan kuurojenyhdistyksen jäsenet! He tietävät, että »Punaposki» on heidän ystävänsä. He ovat eri otteisiin valinneet hänet puheenjohtajakseenkin

Elli Silvander

ja johtokuntansa jäseneksi. Hän on koittanut tehdä minkä on voinut heidän yhdistyksensä hyväksi. Siitä he häntä kiittävät.

»Kuuromykkäin Lehtikin» myöskin kiittolli-
sena häntä onnittelee ja toivottaa vielä monia
onnen ja rauhan päiviä siellä uudessa, omassa
kodissa, jonka hän äsken on hankkinut ja
rakennuttanut itselleen Jyväskylän harjun
aurinkoiselle rinteelle tulevien päivien varalle.

Urheiluosasto

Kunnianosoitus. Tanskan Urheiluliiton pu-
heenjohtaja, kenraalimajuri Castenschiold on
ojentanut liiton ansiomerkin hra J. P. Nielse-
nille hänen tarmokkaasta urheilujohtotyöstään
D. D. I:n hyväksi liiton 10-vuotisjuhlassa. Ku-
ten tunnettua ovat Tanskan pojat saalistaneet
kymmenen kultamitalia hänen johdollaan
Nürnbergin viime olympialaisissa.

Tietoja kotimaasta

Uudenvuoden onnittelet. Kuurot, jotka tahtovat
ottaa osaa suureen, yhteiseen Uudenvuoden onnitte-
luun ystävilleen ja tovereilleen, ovat tilaisuudessa taaskin sii-
hen lehtemme kautta. Kun lähetätte *nimenne* ja *osoit-*
teenne sekä *5 mk. rahaa*, niin pääsette osallisiksi uuden-
vuoden onnitteeluihin. Kuten lukijamme tietävät menee
osanotto-maksu kokonaan Ävikin vanhaan kuuromykkä-
naisten kodin hyväksi. Ilmoittautukaa ennen tammikuun
6 päivää toimittaja rov. *H. Nybergille, Johanneksentie 4,*
Helsinki. Huom.! Lähettäkää onnitte-
lunne samassa kir-
jeessä kun tilaatte Kuuromykkäinlehden ja joululehdet,
niin säästätte postimaksuja.

**Tiedonantoja Kuuromykkäinliiton keskushal-
lituksesta.** Vuosikokouksen jälkeen on keskushallituk-
sella ollut kolme kokousta.

1. Toukokuun 13 p:nä käsiteltiin seuraavat asiat:
Kirjapaino Oy. Surdukselle myönnettiin pätevää takuuta
vastaan 10,000 mk. etukäteismaksu Liiton painatustöistä.
Käsiteltiin kysymystä uuden vuokraajan ottamisesta
Liiton huoneustoon syyskuun ensi päivästä.

Päätettiin lopullisesti ettei Liiton kolmivuotiskokousta
toimeenpanna tänä vuonna yleisen pula-ajan takia.

Päätettiin lähettää puhujia Kiikan, Seinäjoen ja Pietar-
saaren haaraosastoihin (Karilas, Aimo Kangas, Ignatius,
Sundberg).

Päätettiin lähettää tervehdys-sähkösanoma Pohjoismai-
den ensimmäiselle ja vanhimmalle kuuromykkäinpapille,
pastori Conrad Svendsenille, joka elokuun 19 p:nä täytti
70 vuotta.

2. Keskushallituksen kokouksessa syyskuun 12 p:nä
käsiteltiin seuraavat asiat:

Ruotsinmaan k.m. iitolta oli saapunut kirjelmä, jossa
tiedusteltiin olisiko Suomen k.m. liittoa halua ottaa osaa
yhtenäisen ja samanlaisen kuurojen viittomakielen luo-
miseen. Asia pantiin pöydälle, jotta keskushallituksen
jäsenet ehtisivät siihen perehtyä.

Päätettiin lähettää puhujia (Sundberg ja Palomaa) Vii-
purin ja Turun kuurojenyhdistysten esitelmäpäiville.

Päätettiin antaa tietoja Ruotsinmaan kuurojenliitolle
Suomen kuuromykkien mahdollisuuksista ohjata moottori-
ajoneuvoja, tämä kysymys kun on ajankohtainen Ruotsissa.

Neuvoteltiin Liiton äänenkannattajain ja joululehtien
painatusta koskevista kysymyksistä tänä vuonna.

Päätettiin huomauttaa, että ehdotukset, jotka koskevat
Liiton sääntöjen muutoksia, on tehtävä 3 kk. ennen vuosi-
kokousta.

3. Keskushallituksen kokouksessa lokakuun 17 p:nä
käsiteltiin seuraavia asioita:

Neuvoteltiin uudelleen joululehtiemme painatusta kos-
kevia seikkoja.

Päätettiin taaskin suostua Kirjapaino Oy. Surduksen
anomukseen saada kymmenentuhannen markan suuruisen
ennakkomaksu Liiton painatustöitä vastaan. Anomukseen
suostuttiin ehdolla, että saadaan luotettavat takuut ja että
Surdus suostuu eräisiin keskushallituksen määräämiin
ehtoihin.

Päätettiin ilmoittaa Ruotsin k.m. liitolle, että kysymys
yhteisen viittoma- ja sorniaakkoskielen luomisesta on
otettava vielä esille seuraavassa Pohjoismaisessa k.m.
kongressissa Köpenhaminassa, jolloin suomalaisetkin yh-
tyvät asian pohdintaan.

Viipurin k.m. yhdistyksen järjestämät koko maata
käsittelevät esitelmäpäivät pidettiin Viipurissa t. k. 1 ja 2
p:nä uuden ammattikoulun juhlasalissa. Useista pitäjistä
Viipurinläänistä, osittain Helsingistä, Joensuusta, y. m.
seuduilla oli saapunut runsaasti kuuromykkäitä, osittain
kuuleviakin asianharrastajia. Tervehdyspuheen piti Viipurin
k.m. yhdistyksen puheenjohtaja R. Östman. Herra kirjaili-
ja E. Laukkanen esitelmöi aiheesta „Europan kysymys
ja paneuropa-aate“. Esitelmän tulkitsevi viittomakielellä
hra R. Östman. Pastori O. Myyryläinen puhui aiheesta
„kristinusko ja kuuromykkä“ käyttäen puhetta ja viittoma-
kieltä. Vielä oli ohjelmassa m. m. herra R. Östmanin
esitelmä, sekä lopuksi Viipurin kuuromykkäin järjestämä
kuvaelma „Mustalaisleiri“.

Toisena sunnuntaina klo 11 kuuromykkäet kokoontuivat
keskuskansakoululle, josta herra Östmanin johdolla lähde-
ttiin tutustumaan SOK:n uuteen myllyrakennukseen. Klo 13
oli yhteinen jumalanpalvelus Viipurin maaseurakunnan
kirkossa, jossa Viipurin k.m. ykdistyksen „laulukouros“
esitti kuuromykkien viittomakielellä „Mä kauniin tiedän
kukkasen“. Pastori Myyryläinen puhui päivän tekstistä,
jonka aiheena oli Jaakob. Lopuksi esitti kuoro viittoma-
kieltä „Oi Herra siunaa Suomen kansaa“. Ohjelma jat-
kui illalla klo 17 ammattikoulun juhlasalissa. Helsingin
k.m. yhdistyksen puheenjohtaja hra J. Sundberg esitelmöi
aiheesta „Kustaa II Adolf“. Tohtori Nuolivaara aiheesta

„Mikkelinpäivän merkitys ja aine sen viettämiseen“, sekä hra E. Laukkanen aiheesta „Auringon lämpölähteet“. Kun herrat R. Östman ja Laukkanen vielä olivat puhuneet, oli ohjelmassa lopuksi Viipurin kuuromykkäin esittämä näytelmäkappale, lopettajaisanat ja leikkiiä.

Raittiusjuhlaa vietettiin Turun kuuromykkäinkoulussa kuluneen marraskuun 5 päivänä. Kateederi oli kukin koristeltu ja erään oppilaan taidokkaasti piirustamat ja maalaamat tilaisuuteen sopivat kuvat somistivat seinällä olevaa ohjelmaa.

Kun aluksi oli laulettu virrestä 409 1 ja 2 v., lausui op. Tuulikki Hyytiäinen raittiusisällöisen runon, jonka jälkeen opettaja Kosti Lehtinen piti erittäin opettavaisen ja sisältöriikkaan raittiuspuheen. Sen julkaisemme kokonaisuudessaan toisessa paikassa lehteämme opiksi tämän lehden lukijoille. Raittiuskertomuksen esitti sitten op. Tauno Kaplas ja kuorossa selvästi lausutun raittiusrunon jälkeen luki op. Hilikka Honkavaara toisen raittiuskertomuksen. Erittäin huvittavaa oli seurata op. Aune Salmen kirjoittamaa ja op. Lauri Koiviston esittämää raittiusaiata, jossa sadun kirjoittaja lapsekkaasti, mutta hauskaasti, kertoo mielikuvituksiaan hevosesta, joka opetti omistajansa raittiiksi.

Lopuksi koulun johtaja kiitti opettavaisen ohjelman suorittajia ja niin päätyi tämä arvokas juhlatilaisuus.

Raittiusiltama. Raittiusviikon johdosta toimeenpannitiin Mikkelin kuuromykkäinkoulussa lokakuun 30 p:nä oppilaille raittiusiltama. Koulun juhlasali oli kaunistettu sinivalkoisin värein ja raittiudelle omisteuin nimilausein. Ohjelma aloitettiin virrellä 410, josta laulettiin ja katsottiin ensimmäinen, kolmas ja viides säkeistö. Sen jälkeen lausui joht. J. K. Palomaa opettajain puolesta oppilaat tervetulleiksi iltamaan, pitäen esitelmän kahdesta tiestä, hyveiden ja paheiden teistä. Alaluokan 8 oppilasta esitti opettajatar S. Pikkolan johdolla hauskan raittiusleikin, jossa ensimmäinen oppilas oli Rakkaus, toinen Ahkeruus, kolmas Ilo, neljäs Työ, viides Tyytyväisyys, kuudes Into, seitsemäs Usko ja kahdeksas Soppu. Jokaisella esiintyjällä oli rinnassaan paperilevy, jossa oli sinivärinen alkukirjain siitä sanasta, jota hän edusti. Lasten seisossa rivissä muodostui alkukirjaimista sana: *Raittius*. Sitten esitti oppilas Allan Vuola kertomuksen: Loiko Jumala viinan.

Kun välilläjalla oli nautittu koulun tarjoamat pullakahvit, piti opettaja K. Kärkkäinen esitelmän väkijuomain vaikutuksesta ihmisruumiin sisäelimiin. Tämän päätyttyä esitti oppilas Martti Lampen runon „Mä olen niin pienoinen“ puheun ja sormiaakkosin. Lopuksi näytettiin varjokuvia: Turmiolan Tommin elämä. Iltama päättyi opettajatar L. Hämäläisen pitämällä rukouksella. Esitelmät pidettiin puheella ja sormiaakkosviittomakielellä. Iltama oli erittäin onnistunut ja jätti oppilaisiin syvän vaikutuksen.

Mikkelin kuuromykkäinkoulu. Marrask. 4 p:nä pidettiin Mikkelin kuuromykkäinkoulussa harvinainen ohjelmallinen iltama koulun ulko-oppilaiden kasvatuskotien emännille, jotka saivat tutustua koulun ja sen tehtäviin. Ohjelmassa oli ensinnä virsi 411, josta laulettiin neljä säkeistöä. Sitä seuranneessa puheessa viitoitettiin kottien tehtävät kuuromykkäin kasvatuksessa ja hoidossa. Useita yksinlaulesityksiä soiton säestyksellä kuunneltiin mielihyvin ja koulun kahden oppilaan esitykset — kertomus ja runo kiinnostivat kaikkia. Tämän jälkeen siirtyivät emännät ja opettajat katsomaan koulun asuntolaa, joka emäntien mielestä oli erittäin miellyttävä nähtävyys pikku holdokkeineen. Sellä tarjottiin iltaman osanottajille pullakahvit. Ohjelmaa jatkettiin edelleen koulun juhlasalissa, jossa saatiin kuulla mielenkiintoinen esitelmä kuuromykkäin opetuksen historiasta ja esitys kuuromykkäinopetuksessa käytetyistä opetustavoista. Tämä onnistunut iltama päättyi rukoukseen ja hengelliseen lauluun.

Iltamaan olivat emännät varsin tyytyväisiä ja toivoivat samallaisia kuuromykkäin opetusta ja kasvatusta koskevia iltamia vastaisuudessaakin toimeenpantavaksi.

Kaarlo Markkula Laviassa täytti lokakuun 12 p:nä 70 vuotta. Hän syntyi Laviassa. Turussa hän kävi viittomakoulua. Hän on Kiikan Heffata-yhdistyksen kunniajäsen. Hän on ollut perustamassa Heffata-yhdistystä. Puheenjohtajana oli hän 7 v. 70-vuotispäivänään lahjoitti Heffata-yhdistys hänelle hopeakellon ja rahakukkaron.

Heikki Helin 60 vuotias. Tampereella täytti marrask. 17 päivänä suutari Heikki Helin 60 vuotta.

On syntynyt Tampereella v. 1872, käynyt Turun vanhan viittomakoulun, ollen Wegeliuksen oppilaana. Pääsi koulusta v. 1889 ja antautui suutarinoppiin erään Lindenin jalkineliikkeeseen ja oli 3 vuotta opissa ja pääsi sälliksi v. 1892. Sitte työskenteli Turussa ja Helsingissä. Ja sitte perusti Tampereella oman jalkineliikkeen ja oman kodin. Jalkineliike toimi menestyksellisesti 10 vuotta. Ja sitte meni Oy. Attilan kenkätehtaan palvelukseen, jossa on ollut yhtä mittaa 25 vuotta ja vielä edelleen on. On kuulunut Tampereen k.m. yhdistyksen jäsenenä sen perustamisesta alkaen, ja on nyt kunniajäsenenä.

Hän on sen tunnetun k.m. taiteilija Talvian ja Treen k.m. yhdistyksen monivuotisen puheenjohtaja ni Talvian vanhin velti.

Vielä täydessä työkuunnossa olevalle, hiljaiselle ja aina ystävälliselle Helinille toivotamme onnea ja jatkuvia työvoimia.

Frans Juurakko Huittisissa täytti 50 vuotta syyskuun 11 p:nä. Hän on syntynyt Huittisissa ja käynyt Jyväskylässä 4 vuotta viittomakoulua. Hän on palvellut Kiikon talossa 20 v. ja on edelleen samassa paikassa. Hän on ollut Heffata-yhdistyksen jäsen perustamisesta saakka.

K. W. Kinos kuollut. Tampereella kuoli lauantaina 12 p:nä marrask. aivohalvaukseen kuuro kelloseppä Kaarle W. Kinos 56 vuoden vanhana. Tosin hän on ollut kivuloinen viimeisinä aikoina vaan kuolemansa tuli yllätyksenä kaikille.

Kinos on syntynyt Tampereella ja on tullut kuuroksi 27 vuoden vanhana, ollen silloin kultasepän opissa. Kuuroutensa tuomien haittojen takia jätti kesken kultasepän opin ja perusti kodissaan oman kelloseppäliikkeen, jossa kehittyi erittäin taitavaksi, ollen Tampereen etevimpiä kelloseppiä. Liike on toiminut 13 vuotta siksi kunnes kuolema äkkiä kohtasi uutteran työntekijän. Nuoruutensa päivinä on ollut vähän mukana k.m:ien urheilurientojen toiminnassa, mutta sitten luonteensa mukaisesti vetäytyi kokonaan syrjään ja kodissaan viljeli ahkerasti kirjallisuutta, ollen kovin lahjakas ja laajatietoinen. Mutta sitenkin hänen kotinsa ovet oli aina auki kuuromykkille, jotka halusivat käydä häntä tervehtimässä. Ei kuulu koskaan hänen puhuvan mitään pahaa sanaa lähimmäistään, ja on ollut niin hienotunteinen että hänen kanssaan oli henkevää seuraa. Hänen kotinsa oli aina niin vieraanvarainen että mielellään kävi usean kerran hänen kodissaan.

Vainajan äkillinen poismeno on herättänyt Tampereen k.m:ssä kaipauksen tunteet.

Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan vaimo Tyyne o.s. Sillankorva ja 2 alaikäistä poikaa.

50 vuotta täytti Jyväskylässä hra *Matti Kangas* 16 p:nä elokuuta. Hra Kangas on Jyväskylän k.m. yhdistyksen monivuotinen jäsen. Hän on ollut jäsenenä yhdistyksessä sen perustamisesta asti.

50 vuotta täytti lokak. 27 p:nä rouva *Anna Teitto*, o.s. Ruuska Lappeenrannassa.

50 vuotta täytti viime syyskuun 19 p:nä talollinen *Johan Krutar*, syntynyt v. 1882 Isknessä Mustasaarella.

40 vuotta täytti viime lokak. 15 p:nä rouva *Sanna Grev* (Liikala), syntynyt 1892.

Lahjoja Ävikin vanhainhodille „Vanhain kuuromykkäin päivän“ johdosta. Hulda Westling, Imatra 500 mk. täyttäessään 80 vuotta, Helsingin kuurojenyhdystys 210 mk., neiti Wera Koroleff 50 mk., Vaasan kuurojenyhdystys 75 mk., „Heffata“-yhdistys Tyrvällä 20:50 p., Porvoon kuurojenyhdystys 205 mk., Ida, Ville ja Aksel Ritala lahjoittivat 1 hehdon ruisjauhoja ja Oskar Louttu ja Eerikki Kuutti Sainmaljoelta 50 litraa ohrajauhoja.

Lahjoja Ävikille. Eräs Ävikin ystävä 100 mk., Kokkolan kuurot 30 mk., Iida Laakso, Jämsänkoski 20 mk., Mäntän kuurot 20 mk.

Avioliittoon vihittiin Kämärällä morsiamen kodissa marraskuun 5 p:nä neiti Alma Valjus ja parturi Erkki Kiukkonen (kuuleva) Viipurista.

Avioliittoon vihittiin Viipurissa viime huhtikuussa morsiamen kodissa neiti Ethel Humble ja herra Kauko Mäkelä Lahdesta.

Jumalanpalvelus Viipurissa pidetään kuuromykille joulupäivänä eli jouluk. 25 p:nä klo 12 päivällä Viipurin maaseurakunnan kirkossa.

Viipurin Kuurojenyhdystys viettää kuusijuhlaansa joulukuun 31 p:nä 1932 sekä uutena vuotena eli 1 p:nä tammik. 1933 Keskuskansakoululla alkaen klo 18 (6) ip. Ohjelma on runsas ja monipuolinen. Tervetuloa kaukaa ja läheltä.

Jyväskylän K.m.-Urheilijoilla on vuosikokouksensa tammikuun 15 p:nä 1933 klo 17 (5) Kuuromykkäinkoululla.

Seinäjoen ja sen ympäristön kuuromykille ilmoitetaan, että Seinäjoen k.m. yhdistys viettää joulujuhlaa tavan mukaan Yhteistalolla tammik. 6 p:nä klo 10. — Tervetuloa kaikki!

Riihimäen kuuromykkäinyhdistyksen kuusijuhla pidetään Pohjoispiirin kansakoululla 6 p:nä tammikuuta (loppiaisena) klo 12 päivällä. Arvokas ohjelma: m.m. näytelmäkappale. — Tervetuloa kaikki jäsenet ja myös läheltä ja kaukaa.

Lahden kuurojenyhdystys järjestää joulujuhlan Uudenvuodenpäivänä, tammikuun 1 p:nä klo 18 (6 ip.) Lahden lyseolla. Ohjelma on hyvä. — Tervetuloa!

Uudenvuoden valvojaiset järjestää H:gin Kuurom. Voim.- ja Urh. seura hausalla ohjelmalla 31 p:nä jouluk. 1932 klo 18.30 ip, H:gin k.m. yhd:n huoneustossa, Liisankatu 27 A. — Tervetuloa!

Vaasan Kuuromykkä-Urheilijat
pitää

Uudenvuoden juhlan

aattoiltana joulukuun 31 p:nä klo 6 ip. Palosaaren kansakoululla. Ohjelmassa: Puhe, kertomus, näytöskappale (Juho Leivo), kahvitarjoilu, huviposti, nuorisoleikkejä. Kaikki sydämellisesti tervetulleita!

KUUROMYKKÄIN LEHDEN,

Suomen Kuuromykkäin Liiton äänenkannattajan 38:s vuosikerta tarjotaan täten tilattavaksi vuodeksi 1933.

Lehti ilmestyy samankokoisena, samanhintaisena ja samaan tapaan toimitettuna, kuin tähänkin asti. Lehteen otetaan runsaasti kuvia, jotka esittävät henkilöitä, tapauksia, urheilua y.m. kuurojen harrastuksia. Kuuromykkäin Lehti koettaa voimainsa mukaan olla hyödyksi ja huviksi Suomen kuuroille. Urheiluun kiinnitetään erikoista huomiota lehden urheilu-osastossa.

Kehoitamme kaikkia lehtemme entisiä tilaajia uudistamaan ajoissa tilauksensa ensi vuodeksi. Lehteä voi tilata joko lähimmästä postitoimistosta tai lehden asiamiehiltä kuurojen yhdistyksissä tai suoraan toimitukselta.

Kuurojenkoulujen oppilat saavat lehden 5 markalla koko vuodeksi kun tilaus tehdään jonkun kuurojenkoulun opettajan kautta.

Parasta on tilata lehti jo joulukuulla yhtäaikaan joululehden kanssa, niin lehden lähettämisessä ei tule mitään seisahdusta. Tammikuun lehteä ei enää lähetetä niille, jotka eivät ole uudistaneet tilaustansa.

Tilatkaa siis „Kuuromykkäin Lehti“ vuodelle 1933. Sen hinta on 20 mk. Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun alkupuolella.

Toimitus:

Huugo Nyberg. Rurik Pitkänen.

Vaasan Kuuromykkäinyhdistys

viettää arvokkaan

JOULUJUHLAN

Loppilaisen aattona tammikuun 5 p:nä Palosaaren kansakoulussa alkaen kello 5.

Ohjelmassa: puheita, esitelmiä, laulua. Väliaikoina kahvitarjoilua. Joulupukki. Pastori K. A. Nyman tulee saapuville. — Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita!